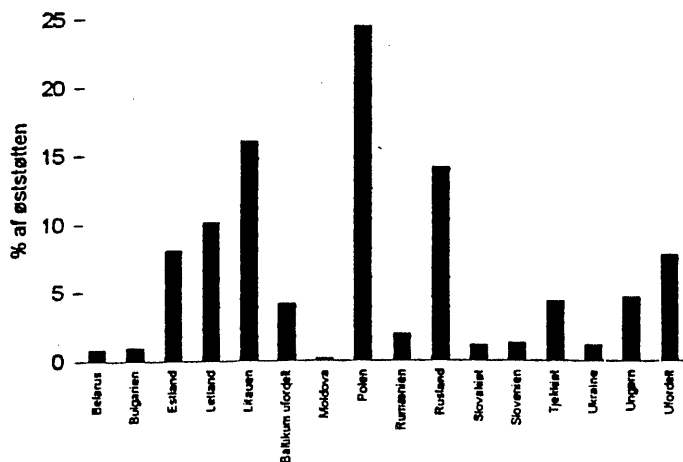

Figur 5: Dansk bilateral øststøtte 1990-1996 fordelt på lande (tilsagn)

Kilde: Udenrigsministeriet

Øststøtten har fremmet danske virksomheders interesse og engagement i østlandene og har dermed medvirket til at skabe vækst og beskæftigelse i såvel disse lande som i Danmark.

At Danmark har valgt at bidrage aktivt til at lette byrderne ved omstillingen for befolkningerne i Central- og Østeuropa, har skabt os en enestående goodwill. På det officielle plan og – mindst lige så vigtigt – i form af stærke bånd mellem danskere og borgere i østlandene.

Reformprocessen er ikke afsluttet. Europa gennemlever i disse år en dynamisk forandring. Konturerne af det fremtidige Europa anes forude. Men der er ingen tvivl om, at vi skal igennem endnu en brydningstid, før visionerne er virkeliggjort, før alle kan nyde den frihed, sikkerhed, stabilitet og økonomiske velstand, vi stræber efter. Øststøtten er også et spørgsmål om, hvorledes et lille land som Danmark kan bidrage til, at processen får et gunstigt og stabilt forløb.

3. CENTRALE UDVIKLINGSTRÆK

Øststøtten har i adskillige år givet prioritet til landene omkring Østersøen. Der har hovedsageligt været tale om en lande- og projektorienteret indsats. Bevarelsen af stabile og demokratiske styreformere i Østersølandene er en grund-

læggende forudsætning for opbygningen af et tillidsfuldt samarbejde. Udviklingen er inde i en god politisk gænge. Alle landene bekender sig utvetydigt til demokratiske principper, og der er intet, der for nærværende tyder på, at denne udvikling er truet i nogen del af området. Men deraf kan man ikke slutte, at demokratiet overalt er lige fast forankret.

Perspektivet om medlemskab af EU har en stabiliserende effekt på forholdene internt i ansøgerlandene og på relationerne mellem landene. Betingelserne for medlemskab af EU (Københavnskriterierne) medvirker ligeledes til at fastholde ansøgerlandenes engagement i de demokratiserings- og liberaliseringsprocesser, der blev indledt i forbindelse med omvæltningerne i Europa i 1989/90.

Estland, Letland og Litauen har indgivet ansøgning om medlemskab af EU. Det samme har Polen. Danmark vil hilse det særdeles velkomment, at disse ansøgninger leder til optagelse af de pågældende lande snarest muligt. En sådan udvikling vil være til gavn for Østersøområdet som helhed og vil på snart sagt alle områder tjene til at underbygge den ovenfor beskrevne strategi for Østersøområdet.

De pågældende ansøgerlande udfolder selv meget store bestræbelser på at kvalificere sig til det forestående medlemskab, men de er stillet over for betydelige udfordringer. Fælles for alle de Central- og Østeuropæiske lande er, at de